

Ką pranešti mokslininkams?

Jei randamas retas ir saugomas grybas, apie jo buvimo vietą reikia pranešti mokslininkams pažymint:

substratą ant ko grybo vaisiakūnis auga, pvz. mediena, kokio medžio ar krūmo; koks dirvožemis

buveinę, pvz.: brandus kerpšilis; plačialapių miškas su ąžuolu, uosiu, liepa

augimo būdą, pvz. kiek vaisiakūnių rasta vienoje vietoje, kokiame plote, auga pavieniui ar grupėmis

radavietę, GPS koordinates, jei negalime jų nustatyti reikia kuo tiksliau apibūdinti radimo vietovę nurodant girininkiją, miško pavadinimą, kvartalą, arčiausią kaimą, upę ar kelią

nufotografuoti grybą natūralioje aplinkoje
paimti dalį vaisiakūnio, atsargiai, 1-2 cm, išdžiovinti ne aukštesnėje nei 40°C ir nusiųsti mokslininkams tyrimams

Informaciją apie grybus siųsti:

Reda Iršėnaitė; Žaliųjų ežerų g. 49, LT-08406 Vilnius
Tel. (8 5) 2697251; reda.irsenaite@gamtc.lt;
<https://www.facebook.com/LietuvosMikologuDraugija/>

Citrininė antrodijėlė (*Antrodiella citrinella*, *Flaviporus citrinellus*) ir kiti reti ant eglių virtuolių augantys grybai

Kas? Grybas augina vienmečius, nedidelius, plonus, išsiplėtusius vaisiakūnius, kuriuos lengviausia pastebėti dėl ryškios geltonos spalvos

Kur? Jis auga ant gerokai apirusių eglių virtuolių, kuriuos jau apardė kempininis grybas raudonkraštė pintainė (*Fomitopsis pinicola*).

Kada? Vaisiakūniai vienmečiai, randami pavasarį (balandžio-gegužės mėn.) ir rudenį (spalio-lapkričio mėn.)

Kodėl? Retas ir saugomas daugelyje Europos šalių. Šios rūšies nykimą lemia negyvos medienos pašalinimas iš miško buveinių.

صندوق محمد بن زايد
للمحافظة على الكائنات الحية
The Mohamed bin Zayed SPECIES CONSERVATION FUND

Citrininė antrodijėlė Pasaulinės gamtos apsaugos organizacijos (IUCN) įrašyta į raudonusius sąrašus kaip grėsmingos būklės (EN).

Kodėl nyksta su eglės mediena susiję grybai?

- ✓ jiems reikia specialaus substrato - stambių eglių virtuolių
- ✓ eglės iš miško šalinamos medienos gavimo ir sanitariniais tikslais
- ✓ virtuolis tampa tinkama retiems grybams augti tik po kelerių ar keliolikos metų
- ✓ svarbios aplinkos sąlygos: šviesos ir drėgmės režimas
- ✓ žalingas buveinių fragmentavimas ir ilgalaikis tinkamo substrato trūkumas

Lietuvoje retos ir saugomos su eglės mediena susijusios grybų rūšys:

Rožinė pintainė (*Fomitopsis rosea*) EN

Apskritasporis bobausis (*Gyromitra sphaerospora*) EN

Rausvoji šeriapintė (*Junghuhnia collabens*) CR

Kaštoninė kempinė (*Phellinus ferrugineofuscus*)

Tamsiarudė kempinė (*Phellinus nigrolimitatus*) EN

Plunksninis raukšliagrybis (*Phlebia centrifuga*) EN

Kvapioji ragapintė (*Skeletocutis odora*) EN

Paplitimas Lietuvoje

Panašūs grybai

Citrininė antrodijėlė išsiskiria ryškiai geltona spalva. Panaši **geltonoji antrodija** (*Anrodia xantha*) paplitusi dažniau, auga ant neseniai išvirtusių pušų ir eglių virtuolių, taip pat aptinkama ant apanglėjusios medienos. Šias rūšis lengviau atskirti atkreipiant dėmesį į substratą ir pagal mikroskopines struktūras.

Kur auga citrininė antrodijėlė?

Citrininė antrodijėlė randama miškuose, kuriuose auga senos eglės. Labiausiai paplitęs žolių turtinguose eglynuose (EB svarbi buveinė 9050), bet taip pat aptinkamas griovų ir šlaitų miškuose (9180), pelketuose lapuočių miškuose (9080), plačialapių ir mišriuose miškuose (9020). Svarbūs elementai yra gausus stambių eglių virtuolių kiekis ir drėgnesnės buveinės šalia (upelis, juodalksnynas, pelkėtas miškas)

Vaisiakūniai išauga ant virtuolio, stuoobrio ar senų kempininių grybų vaisiakūnių

Kas auga kartu su antrodijėle?

Rožinė pintainė

Kaštoninė kempinė

Apskritasporis bobausis

Rausvoji šeriapintė

Tamsiarudė kempinė

Plunksninis raukšliagyris

Kvapioji ragapintė

Skaisčioji raudonpintelė